

УДК 378.1

Горобець С.М.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Горобець О.В.

Житомирський національний агроекологічний університет

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ У ВНЗ УКРАЇНИ

Нагальним завданням та необхідною умовою успішного формування компетентного фахівця у будь-якій сфері діяльності є розвиток його самоорганізаційних компетентностей. Запропоновано включення основ тайм-менеджменту в навчальні плани підготовки магістрів усіх спеціальностей у якості окремої навчальної дисципліни або проведення факультативу. Впровадження тайм-менеджменту у вітчизняні ВНЗ дозволить підвищити якість підготовки майбутніх фахівців.

Основою для успішного навчання за будь-якою спеціальністю та підґрунтям для ефективної діяльності у різних сферах людської діяльності виступають механізми самоорганізації. До самоорганізаційних компетентностей фахівця можна, зокрема, віднести вміння визначати життєві цілі та задачі, ранжувати їх за пріоритетом, регулювати навантаження, ефективно планувати й організовувати свій час, узгоджувати свої дії з діями оточуючих, тобто все те, що включає в себе тайм-менеджмент – мистецтво управління часом.

Сучасні зарубіжні та вітчизняні педагоги відзначають важливість вивчення і застосування принципів тайм-менеджменту, причому як студентами різних навчальних закладів (від початкової школи до університетів), так і адміністрацією таких закладів. Зокрема, експерти Національної асоціації директорів шкіл США (National Association of Elementary School Principals) надають рекомендації, призначені для управлінського персоналу навчальних закладів, щодо ефективного використання часу [1–3]. Останнім часом швидко розвивається російська наукова школа тайм-менеджменту на базі Московського фінансово-промислового університету «Синергія», де створена кафедра тайм-менеджменту; в Національному дослідницькому університеті «Вища школа економіки» реалізується проект «Тайм-менеджмент в університеті» [4], в багатьох університетах Росії викладається дисципліна «Тайм-менеджмент», проводяться різноманітні тренінги і семінари.

Дослідження окремих українських науковців присвячені питанням використання прийомів тайм-менеджменту для підвищення якості професійно-педагогічної діяльності викладачів ВНЗ [5]. Аналіз навчальних планів багатьох ВНЗ України дозволив виявити тенденцію, яка показує, що у якості навчальної дисципліни тайм-менеджмент викладається лише в окремих університетах і лише для студентів економічних спеціальностей, що здобувають освіту за напрямом підготовки «Менеджмент» та «Управління персоналом».

Проте аналіз результатів констатувального зрізу, проведеного нами серед 508 студентів старших курсів економічних спеціальностей (зокрема, «Економічна кібернетика»; «Фінанси і кредит», «Економіка підприємства») різних ВНЗ України, де не викладається зазначена дисципліна, засвідчив, що однією із проблем, з якою стикаються студенти під час навчання, є низький рівень їх самоорганізації та невміння ефективно планувати свій час [6].

З нашої точки зору розвиток саморегулятивно-рефлексивного компонента професійної компетентності фахівця, важливим елементом якого є рівень самоорганізованості, є необхідною складовою підготовки у ВНЗ студентів різних спеціальностей. З огляду на це пропонуємо включення основ тайм-менеджменту в навчальні плани підготовки магістрів усіх спеціальностей у якості окремої навчальної дисципліни або проведення відповідного факультативу. В деяких ВНЗ України вже накопичено позитивний досвід викладання такої дисципліни та проведення факультативних занять, наприклад, у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» [7], у Житомирському національному агроекологічному університеті, у Житомирському державному університеті імені Івана Франка [8].

Особливістю факультативу є проведення занять із застосуванням комп'ютерно орієнтованих форм, методів і засобів навчання: лекцій у вигляді мультимедійних презентацій, семінарів-дискусій, практичних робіт, самостійної роботи, тренінгів, тестування з використанням ІКТ [9], що дозволяє значно підвищити загальний рівень сформованості професійної компетентності майбутніх фахівців.

1. Lucier K. Time Management Systems – and How to Use Them / K. Lucier [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://collegelife.about.com/od/TimeManagement/a/Time-Management-Systems-And-How-To-Use-Them.htm>
2. Hopkins G. Principals Offer Practical, Timely "Time Management" Tips / G. Hopkins [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.educationworld.com/a_admin/admin/admin436_a.shtml#sthash.xfTCcnhGdpuf
3. Magnuson P. Finding Time / P. Magnuson [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.naesp.org/ContentLoad.do?contentId=197>
4. Управление временем и личная эффективность в университете [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academics.hse.ru/adaptation/time>
5. Трубавіна І. М. Використання прийомів тайм-менеджменту для підвищення якості професійно-педагогічної діяльності викладачів ВНЗ / І. М. Трубавіна, А. Ю. Рижкова // Освіта дорослих як фактор розвитку дорослої людини в умовах сучасних соціальних змін. – Черкаси, 2012. – С. 137–142 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iconf.univer.ck.ua/attachments/article/32/od-2012-s-137.pdf>
6. Горобець С. М. Формування професійної компетентності студентів економічних спеціальностей з використанням комп'ютерно орієнтованих технологій навчання: автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / С. М. Горобець. – Житомир, 2012. – 22 с.

7. Тайм-менеджмент: програма курсу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» з напрямів підготовки «Менеджмент» та «Управління персоналом» / Є. Р. Чернишова, М. О. Чернишова; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – К., 2013. – 36 с.
8. Горобець С. М. Підвищення рівня професійної компетентності майбутніх економістів засобами комп'ютерно орієнтованих технологій навчання. Методичні рекомендації по проведенню факультативного курсу для викладачів вищих навчальних закладів / С. М. Горобець. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені І. Франка. – 2012. – 71 с.
9. Горобець С. М. Формування саморегулятивно-рефлексивного компонента професійної компетентності засобами комп'ютерно орієнтованих технологій навчання // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія «Педагогіка. Соціальна робота». – Ужгород, 2014. – № 34 . – С. 61–64

Horobets S., Horobets O.

PERSPECTIVES FOR THE INTRODUCTION OF TIME MANAGEMENT IN THE INIVERSITIES OF UKRAINE

Actual task and a necessary condition for the successful formation of a competent professional in any field of activity is the development of his self-organizational skills. It is proposed the inclusion of the basics of time management in the curricula of Master of all disciplines as a separate academic discipline or holding elective. Implementation of time management in Ukrainian universities will improve the quality of training of future specialists.